

PROJE BAŞLIĞI	Karabuğday Islah Projesi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TBAD/B/21/A7/P6/2352
PROJE LİDERİ	Dr. Ahmet GÜNEŞ
ARAŞTIRMACILAR	Doç.Dr. Hasan KOÇ, Şaban IŞIK, Dr. Aysun GÖÇMEN AKCACIK, Prof. Dr. Asuman KAN, Prof. Dr. Yüksel KAN, Dr. İrem AYRAN
YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü
BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ TARİHİ	01/01/2021 ile 31/12/2025 arası
PROJE KAYNAĞI VE BÜTÇESİ	TAGEM-100.000 TL
PROJE DAİRESİ	Tarla Bitkileri
PROJE ÖZETİ:	<p>Karabuğday (<i>Fagopyrum esculentum</i>, <i>Fagopyrum tataricum</i>) dünyanın birçok ülkesinde üretilen, fakat önemi ve yaygınlığı gün geçtikçe artan, uluslararası ticarete yeri olan, Polyganeceae(Kuzukulağıgiller) familyasına ait tek yıllık bir bitkidir. Karabuğday insan beslenmesinde (unu, danesi ve gövde kısımları), hayvan beslenmesinde, bal bitkisi olarak arı beslenmesinde, yeşil gübre ve toprak düzenleyicisi olarak, diyet bitkisi ve tıbbi bitki olarak (özellikle rutin eldesinde) kullanılmaktadır. Unu ve danesinin gluten içermemesinden dolayı çölyak hastaları rahatlıkla kullanabilmektedir. Bitkinin yeşil kısımlarından rutin (fenolik bileşen) elde edilmekte olup, rutin içeriği bakımından dünyanın en iyi bitkisidir. Rutin, kalp damar hastalıklarının tedavisinde kullanılmaktadır. Ayrıca karabuğday Ülkemiz çiftçilerinin tanışacağı için yeni ve pazar değeri olan alternatif bir bitkidir. Karabuğdayın diğer tarımı yapılan bitki türlerine göre gübre isteği daha az olup, verimsiz topraklarda bile tarımı yapılabilir. Karabuğdayın yetiştirilme süresi 3-3.5 ayda gerçekleşmektedir. Bu sebeple ikinci ürün olarak ta yetiştirilebilir. Bu proje ile Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsünde yürütülen ıslah programında geliştirilmiş çeşit ve ileri çıkmış hatlarından, proje ilk yılında yapılacak ön çalışma ile seçilecek 5 er adet yaygın ve tatar karabuğday genotiplerinde, tane ve yeşil kısımlarının verimleri ile ürün kalite özellikleri ve özellikle de farklı büyüme zamanlarında rutin oranı,organik asit, fenolik bileşen aramaları yapılacaktır.</p> <p>Böylece ön verim aşamasına gelmiş karabuğday hatları değerlendirilerek yüksek tohum verimi ve rutin oranına sahip karabuğday çeşitlerinin geliştirilmesi sağlanacaktır. Projede öncelikle bu hedeflere yönelik ön verim ve verim çalışmaları yapılarak tescil aşamasına gelen hatlar belirlenerek, yüksek tane verimli ve rutin içeriği zengin yaygın ve tatar karabuğdayı çeşitleri geliştirilecektir.</p>
ANAHTAR KELİMELEER:	Karabuğday, çölyak hastalığı, ekstre, rutin, çeşit, verim